

United Tobacco Agencies

Crescent startte in december 1954 het nieuwe merk Full Speed sigaretten en deed enkele maanden later de aftrap van een reeks plaatjesseries die leidde tot een kleine plaatjesoorlog met concurrent John Wood met het merk Captain Grant. United Tobacco was een familiebedrijf, in 1857 opgericht door de Amerikaan Adolphe Mignot en zijn Nederlandse zwager Anthon de Block. In Engeland werd de Crescent Tobacco Company gevestigd in de plaats Hildrop Crescent bij Londen en in Nederland werd bij Eindhoven een sigarenfabriekje gebouwd met de naam Mignot & De Block. In 1911 startte Mignot & De Block de eerste sigarettenfabriek in Nederland in de resten van het middeleeuwse klooster Te Hage (zie Wouda, "Nederlandsche Kasteelen", plaatje 66). De sigarenfabricage werd voortgezet onder de naam Mignot & de Block, de sigarettenfabriek werkte onder de naam Crescent Cigarette Company. Na de oorlog produceerde Crescent in Eindhoven sigaretten van de merken The King's Cross, Croydon – genoemd naar het bij Hildrop Crescent gelegen nationale vliegveld van Engeland – en Full Speed, en Mascotte vloetjes. In 1955 gingen alle zusterbedrijven opereren onder de holdingmaatschappij "United Tobacco Agencies". United Tobacco ging in de zestiger jaren op in Batco en het sigarettenbedrijf Crescent ging in 1969 over naar Philip Morris.

Sigarettenfabrikant Van Kerckhof had voor zijn album Helsinki 1952 een handige manier bedacht om hoogwaardige plaatjes in de kartonnen pakjes sigaretten te doen. Ze werden afgedrukt op de witte achterkant van de binnenschuifjes en moesten daar uitgeknipt worden. Om de introductie in Nederland van de Croydon sigaretten met het vliegtuig als beeldmerk te ondersteunen volgt Crescent in 1954 dit voorbeeld met vliegtuigplaatjes op de binnenkant van de sigarettendoosjes. Het merk Full Speed met het renpaard als beeldmerk volgt in 1955, niet met paarden maar met auto's. De autoplaatjes schieten de vliegtuigplaatjes ver voorbij; ze worden een rage onder de jeugd en de kartonnen "sigarettenplaatjes" worden een begrip. De 20 jaar oudere concurrent John Wood komt in 1956 op de Nederlandse markt met Captain Grant sigaretten en sluit direct aan bij dit succes met bij de kapitein passende schepenplaatjes.

Er is geen weg terug. Van 1955 tot 1962 wordt door de "Holland Branch" van United Tobacco elk jaar een groot Full Speed plaatjesalbum uitgegeven. Achterop het eerste album is nog het renpaard afgebeeld, op de volgende albums niet meer. Op de buitenkant van de sigarettendoosjes blijft het renpaard wel figureren.

Op het onderklepje is met twee sterretjes aangegeven dat in dit doosje een plaatje voor het tweede album zit.

Over de rage van de autoplaatjes schreef Willem Vermeulen een verhaal in zijn in 1989 uitgegeven bundel "Het Full Speed-album en andere jeugherinneringen". (Uitgave in eigen beheer, ISBN 90-9401238-3)

De eerste drie albums zijn gewijd aan auto's: "De geschiedenis van de automobiel" (1955), "Over auto's en auto-rensport" (voorjaar 1956) en "De auto in de moderne tijd" (december 1956). De bekende autopublicist en promotor Piet Olyslager tekent de plaatjes en de illustraties in de albums en hij schrijft ook de tekst van de eerste twee. Het derde deel wordt geschreven door J. van Wamelen, oud-hoofdredacteur van het tijdschrift AUTO Revue.

De albums zijn zo'n succes dat het in het buitenland opgemerkt wordt. In België geeft uitgeverij Minerva een album uit met dezelfde titel en hetzelfde uiterlijk als het eerste Full Speed album, met 180 van de plaatjes in zakjes van 20 en een geheel nieuwe tekst, in het Frans en in het Nederlands. De koopplaatjes slaan niet goed aan en het blijft bij dit ene deel.

Elk album heeft 192 plaatjes, wat voor een kettinkroger wel te behappen is, maar voor de gemiddelde schooljongen niet bij te houden mede omdat de uitknipplaatjes niet geruild kunnen worden. Daarom wordt even op de rem getrapt om de verzamelaars gelegenheid te geven om bij te komen.

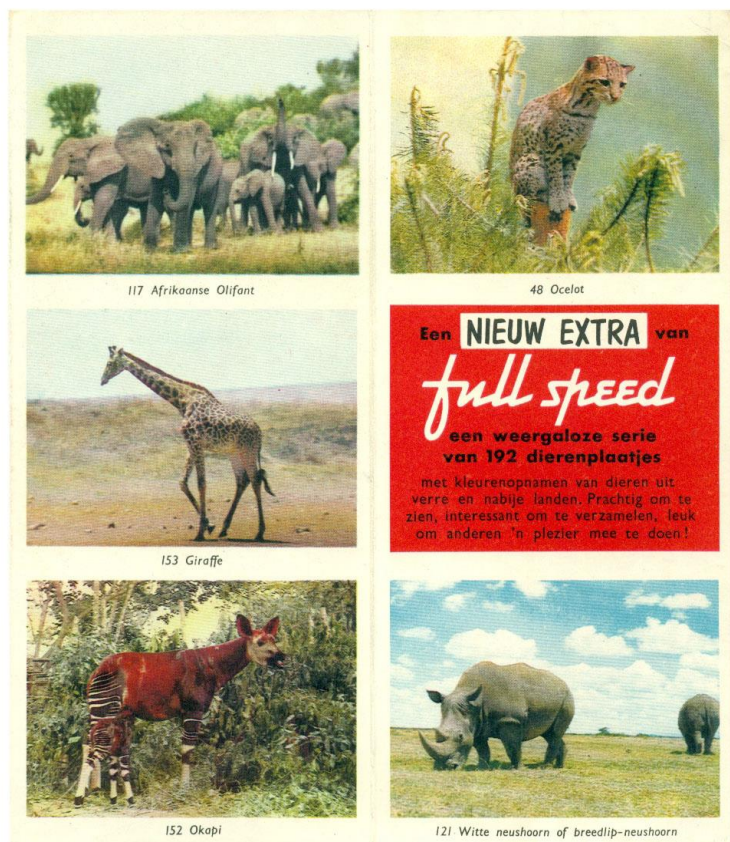
Pas in 1958 wordt begonnen met een nieuwe serie plaatjes, waarmee een nieuwe richting wordt ingeslagen, namelijk dieren. Het eerste dierenalbum is "Dieren van overal. Deel I – Zoogdieren". Dit wordt voorafgegaan door een campagne in de geïllustreerde bladen, en als extra promotie word een kartonnen folder verspreid met vijf plaatjes erop die uitgeknipt kunnen worden als vliegende start voor het nieuwe album. En om de verzamelaars van de autoplaatjes die hun albums nog niet vol hebben tevreden te stellen worden ook de autoplaatjes nog uitgegeven. Op de klepjes van de sigarettendoosjes is met sterretjes of de letter D aangegeven of er een autoplaatje of een dierenplaatje in zit.

Ook de aanpak van het album is weer degelijk. Het is geschreven door een medewerker van Artis, Han Rensenbrink, die dan in het hele land bekend is van zijn televisieprogramma. De fotoplaatjes zijn gemaakt door de beroemde Duitse gebroeders Grzimek.

De plaatjes op de folder zijn veelbelovend, maar de praktijk is een desillusie. De meeste plaatjes zijn trieste foto's van dieren in hokken in de dierentuin. Die spreken de jeugd totaal niet aan en de tekst in het album is te zwaar voor hun. Er komt geen tweede deel.

In 1959 stopt de uitgifte van autoplaatjes en in mei komt Full Speed met een volgend album, "Dieren van dichtbij. Deel I – Honden", met geschilderde plaatjes. Het is geschreven door de terriërfokster en amateurkynologe Van der Hoeven - de Meijier, die twee boeken over terriërs op haar naam heeft staan. Zij neemt niet de moeite om in het voorwoord de maker van de plaatjes te onthullen. Het eerste dierenalbum had naast foto's in plaats van tekening nog iets nieuws, namelijk een grote plaat bij de inleiding. Het hondenalbum begint met 18 pagina's inleiding met 8 grote platen, waarna de 192 kleine plaatjes dicht opeen gepakt beknopt behandeld worden.

Waarschijnlijk was het de bedoeling om verder te gaan met katten en mogelijk andere huisdieren, maar de jeugd was er niet in geïnteresseerd en er komt ook hiervan geen tweede deel.

In 1960 wordt weer een nieuwe richting ingeslagen waarmee men vooral de mannen denkt aan te spreken, en wel "de sport met de meeste actieve beoefenaars in Nederland", die "op zeer goede voet staat met het roken", namelijk de hengelsport. "Tijdens de beoefening gaat menige sigaret in rook op", aldus een folder voor de winkeliers waarin de komst van het nieuwe album wordt aangekondigd. Dit zesde album getiteld "Vissen en visverhalen" gaat van start met een paginagrote advertentie in kleur in de vier grootste geïllustreerde bladen bij de start van het visseizoen, en krijgt ook weer een extra push met een kartonnen folder met 5 plaatjes, en de prijs van dit dikkere album wordt verlaagd van fl. 1,95 naar fl. 1,75.

De uitgifte van de hondenplaatjes loopt nog door; op de onderklepjes van de sigarettendoosjes staat met de letter H of met een visje aangegeven wat voor plaatje erin zit. Ook de winkeliers, die horendol worden van de verschillende sigarettendoosjes en van de uitgifte van de grote albums worden erbij getrokken door hen 40 cent winst te geven op de albums.

Dit album is geschreven door "meester-hengelaar" Willem van Veenendaal, die in 1957 het miniplakboekje "Zó moet je vissen" heeft gemaakt voor vloetjesconcurrent Riz la+, en later het dikke boek "Voor dag en dauw, vissersverhalen van Keptenvie". De illustraties zijn van Jan Wijga, die ook de bekende omslagtekening van het eerste autoalbum gemaakt heeft.

Alle goede bedoelingen en inspanningen ten spijt wordt het album geen succes. De kleine vissenplakboekjes gericht op aquarium-liefhebbers die Riz la + in de zestiger jaren uitgeeft hebben meer succes.

Na de teleurstelling van het hengelaarsalbum besluit United Tobacco terug te keren naar het onderwerp waar het succes van Full Speed mee begon, de auto. Al in hetzelfde jaar wordt opnieuw begonnen met de geschiedenis van de auto, en nu aan de hand van fotoplaatjes. Er wordt nu wel afstand genomen van het veel te grote aantal van 192 plaatjes per album. Deze geschiedenis wordt gesplitst in twee delen van 96 plaatjes.

Autojournalist Peter de Graaf schrijft in het eerste deel de "auto-biografie" van de Europese personenauto-industrie, met name van Duitsland, Frankrijk en Italië. En ook het enige Nederlandse merk dat in serie vervaardigd wordt, het fameuze Dafje dat een jaar eerder het licht zag, wordt bejubeld. Dit album met de merkwaardige titel "Auto's speelgoed der mensheid ..." deel 1 verschijnt in het najaar van 1961 met een voorwoord van Huub van Doorne, de bedenker van het Dafje en van de Variomatic die het zo bijzonder maakt. Op de voorkant is naast vader in de Mercedes cabrio een zoontje op een fietsskeltertje afgebeeld. Dit album besluit na drie pagina's autocartoons dan ook merkwaardig genoeg met een heel hoofdstuk zonder plaatjes dat niet over auto's gaat, maar over skelters.

Pas twee jaar later verschijnt het tweede deel geschreven door G.P. Berk, dat begint met de wereldberoemde Henry Ford, en verder in hoofdzaak is gewijd aan de auto-industrie van Engeland en Amerika. Ook het in opkomst zijnde Japan wordt kort aangedaan. Dit album gaat inhoudelijk veel verder de diepte in dan de eerste albums en biedt nu nog steeds veel lezenswaardigs voor de autoliefhebber. Dit is het laatste Full Speed album. Het merk is dan ver over zijn hoogtepunt heen en er worden nog maar weinig albums verkocht.

De Full Speed albums zijn gedrukt door drukkerij Smeets in Weert. Smeets maakte in dezelfde periode ook de grote Douwe Egberts albums.

Alle 8 Full Speed albums zijn van kwartoformaat (papiermaat circa 32,5 x 22,5 cm), gekartonneerd en gebonden met een geplastificeerde ijzeren spiraal. Het aantal pagina's varieert, van 48 tot 62. De eerste 6 albums hebben elk 192 uitknipplaatjes, de laatste 2 hebben er elk 96. Daarnaast heeft het dieren-album 6 grote inplakplaten en het hondenalbum heeft er 8.

UNTO01

**De Geschiedenis van de
Automobiel**

De geschiedenis van de automobiel. Een unieke verzameling van 192 vierkleurenreproducties die de historie van het automobilisme in beeld brengen. Tekeningen en tekst door Piet Olyslager. United Tobacco Agencies Holland Branch, (1955)

48 pagina's vanaf het titelblad met 192 "sigarettenplaatjes" om in te plakken.

Prijs fl. 1,50 in de winkel.
Negen drukken

Kenmerken

De algemene kenmerken van deze albums zijn gegeven in de inleiding. Gekartonneerd kwartoalbum (33 x 23 cm papiermaat) gebonden met een spiraal. Op de achterzijde staat Full Speed en het logo van het renpaard.

Na de titelpagina begint de tekst meteen op pagina 2 ononderbroken doorlopend tot pagina 44. Op pagina 45 worden de technische gegevens die bij de plaatjes vermeld worden uitgelegd. Op pagina 46 geeft Sieuwert Zandt van het Verbond voor Veilig Verkeer verkeerslessen voor de jeugd in rijmvorm, wat hij in 1957 veel uitgebreider herhaalt in het jubileumplakboekje. Pagina 47 geeft de alfabetische lijst van plaatjes en de laatste pagina geeft afstandstabellen in Nederland en in Europa.

In het hoofddeel is elke rechterpagina voor 3 x 3 plaatjes met onder elk plaatje alleen het nummer en de naam. Op de linkerpagina's staat de tekst, die bestaat uit het doorlopende verhaal van meer dan 2000 jaar mechanische voortbeweging in een brede kolom, met daarnaast een smalle kolom met de technische gegevens bij de 9 plaatjes. De plaatjes (alle liggende) worden ingeplakt in een kader. De afbeelding beslaat 75 x 55 mm. Het kader is ruim genoeg om een smalle witrand rond de afbeelding toe te laten. Alle afbeeldingen zijn van een poserende auto tegen een nevelige landschappelijke achtergrond. De tekeningen zijn scherp en fraai gekleurd en zijn gesigneerd.

De plaatjes zijn doorlopend genummerd 1 – 192. Op de achterkant staat het nummer en de naam en reclame, waarbij gemeld wordt dat dit de mooiste autoplaatjes zijn die ooit gedrukt zijn.

Inhoud

Bij het opzetten van dit album is nog niet gedacht aan een vervolg. Dit album doorloopt, zoals de titel zegt, de gehele geschiedenis van de auto. De tekst is veel minder omvangrijk dan het lijkt, doordat die is gezet in grote vette letter. Via het oude Egypte, Leonardo da Vinci en de zeilwagen komt Olyslager in 4 pagina's bij het begin van de automobiel, de stoomwagen van 1770 die te zien is op het eerste plaatje. Daarna doorloopt hij in stappen de hele ontwikkeling tot rond de Tweede Wereldoorlog. Snel en informatief. Los daarvan tonen de plaatjes een doorsnee van auto's vanaf de stoomwagen tot de nieuwe modellen van 1954.

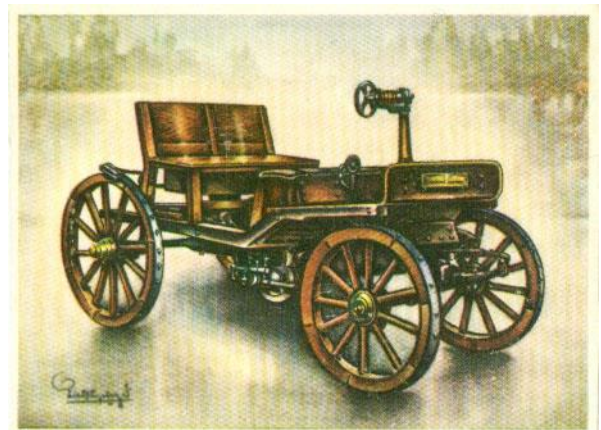
2. *MARCUS 1875 (Oostenrijk).*

De eerste benzine auto, 2 – 4 pers.

1 cyl. motor (horizontaal). Boring en slag 100 x 200 mm.

Cyl. inhoud 1570 cc. Max. vermogen $\frac{3}{4}$ pk bij 500 t/min.

Magneet ontsteking. Max. snelheid 8 km/h.

UNTO02

Over auto's en auto-rensport

Over auto's en auto-rensport. Vervolg op „De Geschiedenis van de Automobiel” door Piet Olyslager. Uitgebracht door United Tobacco Agencies Holland Branch, (1956)

50 pagina's vanaf het titelblad met 192 “sigarettenplaatjes” om in te plakken.

Prijs fl. 1,85 in de winkel.

Kenmerken

De algemene kenmerken van deze albums zijn gegeven in de inleiding. Gekartonneerd kwartoalbum (33 x 22,7 cm papiermaat) gebonden met een geplastificeerde ijzeren spiraal. Op de achterzijde zijn de merktekens van 53 automerken afgebeeld.

Na de titelpagina en een voorwoord door de voorzitter van de KNAC begint de tekst die uit twee hoofdstukken bestaat. Beide hoofdstukken beginnen met een eigen titelblad. Daartussen is op pagina 32 een tabel opgenomen met het aantal auto's per merk dat in Nederland rondrijdt per 1 augustus 1954. Op nummer 1 staat Volkswagen met 26.529 (12% van het totaal) en op de laatste plaats Audi met slechts 8 stuks. Achterin volgt weer een pagina met de verklaring van de technische gegevens, op pagina 48 een overzicht van de bekendste renbanen in de wereld, op pagina 49 de ontwikkeling van de wereldsnelheidsrecords van 1898 tot 1947, op de laatste pagina weer de alfabetische lijst van de plaatjes, en tenslotte op het achterblad een overzicht van de aantallen auto's per land over de hele wereld. Volgens de VN reden er in 1953 ruim 62 miljoen auto's op de wereld, waarvan bijna driekwart in de USA.

De lay-out is gewijzigd, met de tekst in twee kolommen op de rechterpagina's met een kolom van 3 plaatjes ertussen en 2 kolommen plaatjes op de linkerpagina's met een kolom met de technische gegevens ertussen. Dit werkt goed; het is minder massaal dan de 9 plaatjes op 1 pagina van het eerste album.

De plaatjes zijn genummerd 1 – 192. Op de achterkant staat nu Album II en dezelfde informatie als bij het plaatje in het album.

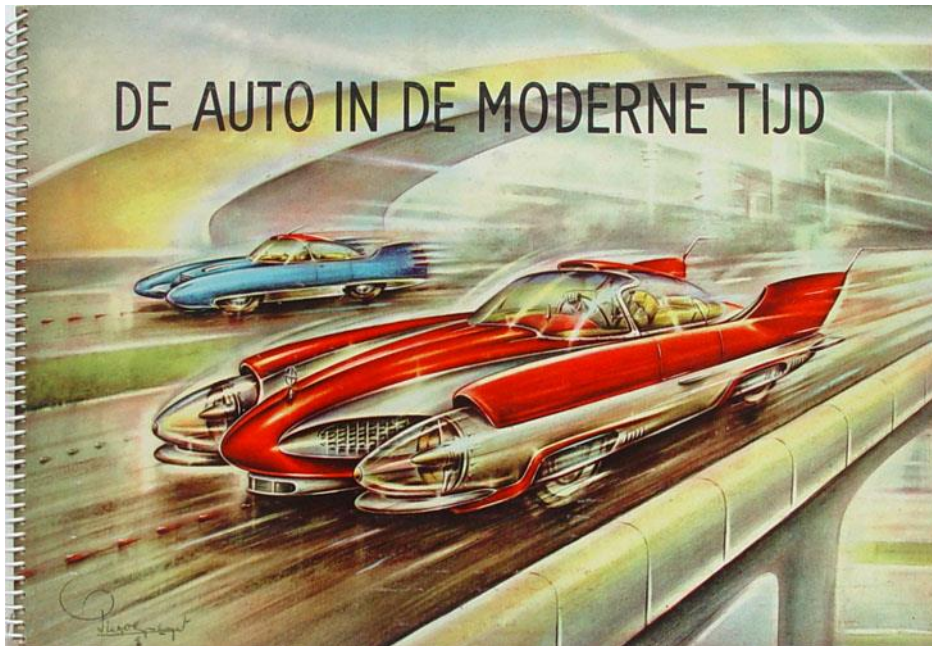
Inhoud

De tekst is nu veel kleiner gezet en dus veel uitgebreider. De twee hoofdstukken zijn “De ontwikkeling van de auto vanaf het begin tot 1956” en “70 jaar auto-rensport”. In het eerste en langste gaat Olyslager nog eens de hele ontwikkeling door vanaf de stoomwagen, maar nu gedetailleerder en opgedeeld in een aantal terreinen: De krachtbron met de paragrafen De (vroege) Electromobiel en De stoomwagen, Comfort en karakter met de paragrafen Carrosserieën, Paardekrachten, Kleine wagens en droomwagens, en een klein staartje toekomst. De 126 plaatjes bij dit hoofdstuk doorlopen chronologisch de hele periode vanaf 1872 tot de nieuwe modellen van 1956.

Het tweede hoofdstuk vanaf pagina 33 gaat gedetailleerd in op de historie van de rensport van 1895 tot 1956, met daarbij plaatjes van racewagens in chronologische volgorde.

Plaatje 130 toont de eerste bolide, de „Jamais Contente” (nooit tevreden), de eerste raceauto die in 1899 speciaal voor dat doel gebouwd werd en het wereldsnelheidsrecord van 105,9 km/h behaalde. Deze raceauto van 1000 kilo werd elektrisch aangedreven.

UNTO03

De auto in de moderne tijd

De auto in de moderne tijd. Tekst van J.W. van Wamelen Oud-Hoofdredacteur van „De Auto”. Illustraties getekend door Piet Olyslager auto-tekenaar. United Tobacco Agencies Holland Branch, (december 1956)

54 pagina's vanaf het titelblad met 192 "sigarettenplaatjes" om in te plakken plus 4 niet meegetelde extra kleurenpagina's.

Prijs fl. 1,85 in de winkel.

Kenmerken

Gekartonneerd kwartoalbum (32,2 x 22,2 cm papiermaat) gebonden met een geplastificeerde ijzeren spiraal. Op de achterzijde staat 19 keer dezelfde raceauto in verschillende kleuren. Dit album is met in het totaal 62 pagina's een stuk dikker dan de eerste twee. Na het voorwoord van de directeur van het circuit van Zandvoort is het album opgedeeld in 4 hoofdstukken. De opmaak van de pagina's is hetzelfde als in het vorige album, met de tekst in twee kolommen op de rechterpagina's met een kolom van 3 plaatjes ertussen en 2 kolommen plaatjes op de linkerpagina's met een kolom met de technische gegevens ertussen. De hoofdstukken hebben nu echter geen eigen titelpagina, alleen een kop met een plaatje erboven.

Een opmerkelijke bijzonderheid van dit album dat er naast de futuristische voorplaat nog eens 4 hele kleurenpagina's van Olyslager zijn opgenomen met een korte tekst op de achterkant.

Achterin is weer een verklaring van de technische termen opgenomen en de alfabetische lijst van de plaatjes.

De plaatjes zijn genummerd 1 – 192. met toevoeging III. Op de achterkant staat de titel van het album en dezelfde informatie als bij het plaatje in het album.

Inhoud

Het derde en vierde hoofdstuk van dit album gaan weer over de rensport. De eerste twee hoofdstukken daarentegen zijn wezenlijke aanvullingen op de eerste twee albums. Dat begint met een vrij lang hoofdstuk van 21 pagina's over de opkomst van de kleinere auto's in de vijftiger jaren, getiteld "Auto's voor smalle beurzen". Dat zijn niet alleen de bekende goedkopere auto's als de 2CV, Goggomobil, Renault 4, tweetakters zoals de Zündapp en de eerste auto's met plastic carrosserie, maar ook een scala van driewielers waaronder zelfs een BMW. Van al deze auto's is een plaatje te zien. Pagina 23 geeft statistieken van de groei van het aandeel goedkopere auto's.

Het lijnrecht daar tegenover staande korte tweede hoofdstuk gaat over „Dream Cars”, in diverse opzichten, van de Rolls Royce „Silver Cloud”, de Cadillac en cabrio's tot de experimentele Ghia's, Alfa's etc. die een kort leven beschoren waren. Om de ogen bij uit te kijken.

Olyslager gaat in dit derde en laatste album verder met 192 nieuwe modellen van 1956 en 1957, waaronder diverse experimentele die je nergens anders te zien krijgt.

113. PONTIAC Experimenteel 1956

Type „Club de Mer” 2 pers. Sport (aluminium).

8 cyl. kopklepmotor in V-vorm (Strato-Streak). Max. vermogen 304 pk. 3 versnellingen. Lengte 4,57 m, breedte 1,77 m, hoogte 0,98 m. Koplampen en parkeerlichten verzinkbaar in carrosserie.

UNTO04

Dieren van overal

Dieren van overal. Deel I – Zoogdieren. Tekst Hans Rensenbrink. Foto's van B. Grzimek en M. Grzimek. United Tobacco Agencies, Holland Branch, (1958)

60 pagina's vanaf het titelblad met 192 kleine fotoplaatjes en 6 grote om in te plakken.

Prijs f. 1,95.

Kenmerken

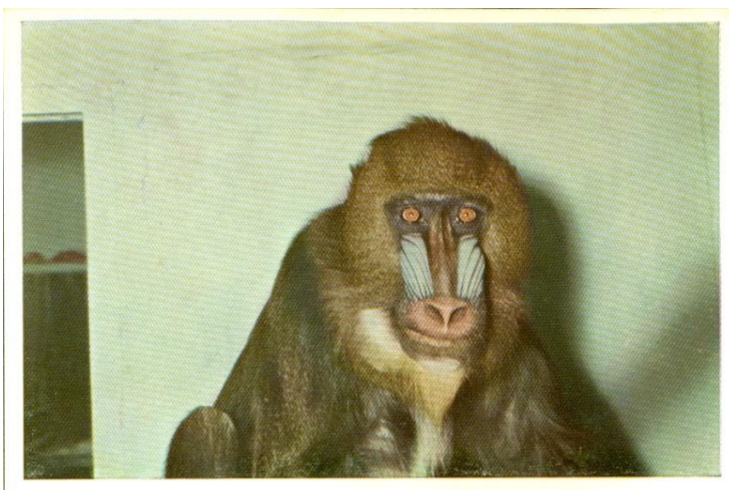
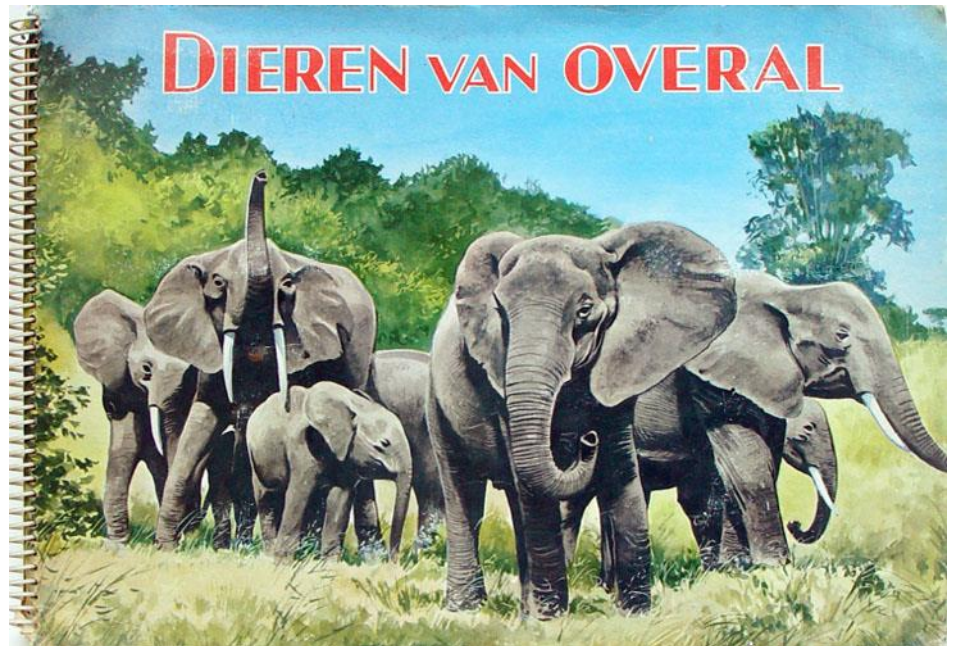
De algemene kenmerken van deze albums zijn gegeven in de inleiding. Gekartonneerd kwartoalbum (32,5 x 22,2 cm papiermaat) gebonden met een geplastificeerde ijzeren spiraal. Op de achterzijde zijn de sporen van 7 soorten inheemse dieren afgebeeld. Dit album is weer iets dikker en de prijs is iets verhoogd. De tekst gezet in 3 kolommen in een kleine letter is zeer omvangrijk. Er is bespaard op het aantal pagina's door de plaatjes met alleen een titelonderschrift direct bij de tekst te plaatsen en geen extra bladen op te nemen voor een voorwoord, extra informatie en illustraties. Alleen de alfabetische lijst van de plaatjes op de laatste pagina is gehandhaafd. De tekst begint direct op pagina 2 met ernaast in de marge een kleine inhoudsopgave. Het album is na 3 pagina's inleiding verdeeld in 6 hoofdstukken met titel met een globale onderverdeling van de soorten zoogdieren, gevolgd door een niet genummerd extraatje van twee pagina's met twee tabellen. Een bijzonderheid van dit album is dat boven elk hoofdstuk een grote plaat van briefkaartformaat (15 x 10 cm) is opgenomen. Hoe deze platen verstrekt werden is niet aangegeven.

De sigarettenplaatjes zijn weer doorlopend genummerd 1 – 192 en de 6 grote platen zijn genummerd I – VI. Op de achterkant staat het nummer en de titel van het plaatje, de titel van het album, en een beknopt blokje informatie over het betreffende dier.

Inhoud

De plaatjes in dit album zijn foto's gemaakt door de Duitse gebroeders Grzimek, die gezien worden als de opvolgers van de fameuze Carl Hagenbeck. De foto's zijn echter voor het grootste deel gemaakt in dierentuinen en zijn nogal eens van matige kwaliteit, en halen het dus niet bij die van Hagenbeck (zie Pleines).

Rensenbrink heeft betere foto's verdiend. Hij neemt zijn taak zeer serieus. Het album is uitvoerig en zeer leerzaam, maar daardoor ook aan de zware kant, zeker voor de jeugd. De hoofdstukken waarin hij de zoogdieren verdeelt zijn: apen, roofdieren, hoefdieren en de rest. In de laatste 2 pagina's geeft hij nog overzichten van aardige bijzonderheden: hoe hard kunnen zoogdieren lopen, hoe oud worden ze, hoe snel vermenigvuldigen ze zich, hoeveel en wat eten ze.

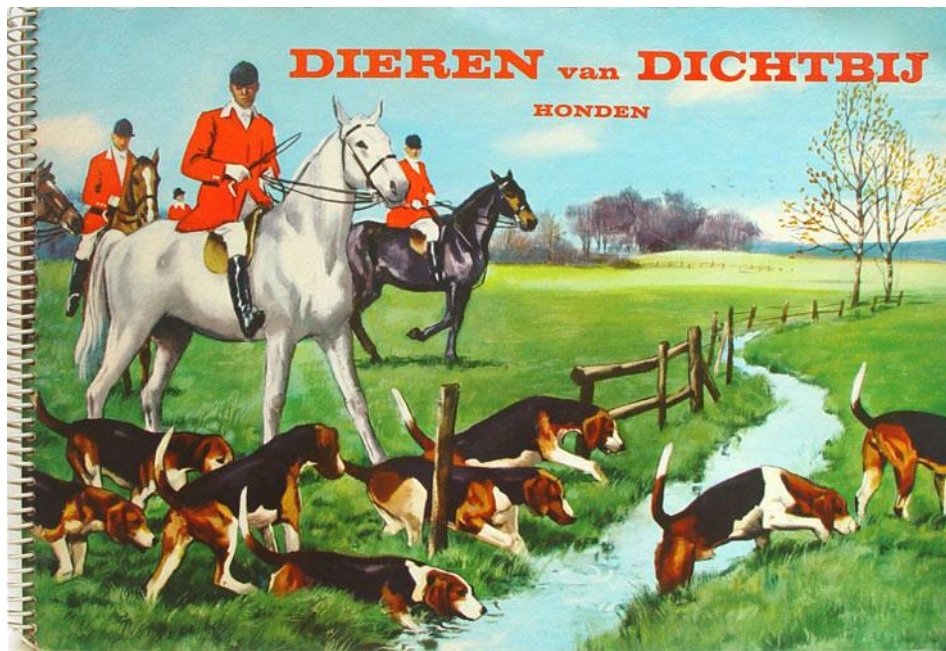

De eerste plaat in dit album geeft onbedoeld een beeld van het trieste bestaan van dieren in dierentuinen.

I Mandril – *Mandrillus sphinx* L.

Een vrij grote aap uit het westen van Afrika. Hij komt voor van de Niger tot de Congo, maar vooral in Guinea. Evenals zijn verwanten de bavianen is het een groundbewoner. De kop is niet alleen bijzonder kleurig, maar ook groot, waardoor het dier groter lijkt dan het werkelijk is, n.l. ongeveer 60 cm. Het achterste van deze opvallende verschijning is al even kleurig als het gezicht.

Achterop alle plaatjes staat zulke uitvoerige informatie, maar die gaat bij het inplakken verloren. De onderschriften bij de kleine plaatjes zijn beperkt tot de naam.

UNTO05

Dieren van dichtbij

Dieren van dichtbij. Deel I - Honden. Tekst Mevr. B. van der Hoeven – de Meijer. United Tobacco Agencies Holland Branch. (mei 1959)

62 pagina's vanaf het titelblad met 192 kleine geschilderde plaatjes en 8 grote om in te plakken.

Prijs f. 1,95.

Bij deze plaatjes is de achterkant blanco. Het nummer en de naam zijn op de voorkant onder de afbeelding gedrukt.

Kenmerken

De vorm van dit album komt overeen met de vorige vier. Gekartonneerd kwartoalbum (32,5 x 22 cm papiermaat) gebonden met een geplastificeerde ijzeren spiraal. Vanaf dit album is op de achterzijde alleen een Full Speed logo afgebeeld.

Dit album heeft een voorwoord op pagina 2 waarin de schrijfster vooral zichzelf profileert. De tekenaar wordt nergens genoemd. Het album bestaat verder uit twee onderdelen. De eerste 19 pagina's zijn algemeen; dit deel is gezet in 3 kolommen en is opgesierd met de grote foto's. Het tweede deel is een soort catalogus van hondensoorten. Daarbij zijn weer 9 plaatjes op een pagina geperst zoals in het eerste autoalbum, afgewisseld met tekstpagina's met 3 smalle kolommen waarin ook de staande plaatjes zijn opgenomen. Op de voorlaatste pagina staat de inhoudsopgave en de laatste pagina is weer voor de alfabetische lijst van de plaatjes.

De plaatjes hebben weer alleen het nummer en de naam als onderschrift. Die staan ook onder de afbeelding op het plaatje. Als de plaatjes uitgeknipt zijn met een witrand, dan geeft die dubbele tekstregel een erg lelijk beeld.

Onder de grote platen staat uitvoerige informatie.

De kleine plaatjes zijn op de voorkant genummerd 1 – 192 en de achterkant is blanco. De 8 grote platen zijn genummerd A – H.

Inhoud

In het eerste deel geeft de schrijfster een brede verhandeling over de hond en een handleiding voor het houden ervan: aanschaf, opvoeding, verzorging, bouw, geboorte, fokken, tentoonstellingen en ziekten. Het "catalogusdeel" begint na drie inleidende plaatjes van wolf, jakhals en wilde hond als voorloper van onze honden met maar liefst 33 soorten terriërs. Daarna volgen "Dameshondjes" (!), keesachtigen en poolhonden, schnauzers en pinschers, windhonden, dogachtigen, herdershonden, jachthonden, retrievers en als uitsmijter 2 "politiehonden". De plaatjes doen wat kitscherig aan. Echt storend zijn de soms bizarre kleuren (fouten van de drukker ?), zoals de vuurrode Ierse setter (140), de setterbruine golden retriever (142) en de paarse Ierse spaniel (147).

Nero brengt een arrestant op (191)

Bij het overbrengen van een arrestant heeft deze geen enkele angst te hebben, dat de diensthond hem bijten zal. Zelfs niet wanneer deze arrestant beschonken zou zijn. Maakt hij echter vluchtbewegingen of valt hij de politie-man aan, dan zal de diensthond (zonder commando daartoe) de arrestant aanvallen. Let op de houding van de hond: één en al aandacht voor de arrestant en gereed om elk ogenblik tot de aanval over te gaan

UNTO06

Vissen en visverhalen

Vissen en visverhalen. Tekst Willem van Veenendaal met medewerking van Piet Ooms. Illustraties Jan Wijga. United Tobacco Agencies Holland Branch. (1960)

68 pagina's met 192 sigarettenplaatjes om in te plakken.

Prijs: f. 1,75

Kenmerken

De vorm van dit album komt overeen met de vorige vijf. Gekartonneerd kwartoalbum (32,5 x 22,2 cm papiermaat) gebonden met een geplastificeerde ijzeren spiraal. De voorplaat doet sterk denken aan het kleine plakboekje dat Veenendaal rond 1952 maakte voor Riz la +. Op de achterzijde is alleen een Full Speed logo afgebeeld.

Dit album heeft een voorwoord bij de inhoudsopgave op pagina 2 en een Ten geleide van Veenendaal zelf op pagina 3. Net als het vorige album bestaat dit album in wezen uit twee onderdelen, maar in dit album zijn ze in elkaar geschoven. Van pagina 4 tot pagina 63 worden in 10 hoofdstukken evenzoveel vissersverhalen verteld, afgewisseld met telkens 4 of 6 pagina's plaatjes met de bijbehorende beschrijvingen. De teksten zijn gezet in 3 kolommen gelardeerd met zwart-wit tekeningen. Om de volgepropte pagina's met 9 plaatjes te voorkomen zijn de plaatjes nu steeds op twee pagina's naast elkaar gezet met steeds een kolom plaatjes met de kolom bijbehorende beschrijvingen ernaast. De laatste pagina is weer voor de alfabetische lijst van de plaatjes.

De plaatjes van vissen zijn geschilderd door Wijga, de plaatjes van visgerei zijn foto's. De nieuwigheid van het vorige album van plaatjes met blanco achterkant en nummer en naam op de voorkant was kennelijk slecht ontvangen. De plaatjes voor dit album hebben op de achterkant weer het nummer, de titel en het blokje tekst dat ook bij het plaatje in het album staat.

De plaatjes zijn op de achterkant genummerd 1 – 192. De titel van het album is echter niet vermeld.

Inhoud

Veenendaal is een voormalig vlieger bij de KLM, die zich het pseudoniem Keptenvie heeft toegekend. De 10 vissersverhalen die hij in dit album vertelt in populistische stijl spreken misschien hengelaars aan maar aan geïnteresseerde albumverzamelaars zijn ze niet aan te bevelen. Ze lijken in een plaatjesalbum even misplaatst als de vissers gekleed in colbert, stropdas en hoed op de voorplaat. Toch hoort het bij het tijdsbeeld; op de omslag van het Riz la + boekje ontbreekt zelfs de pochet niet.

Het overzicht van de vissen is onderverdeeld in sportvissen en overige vissen, in zoet en zout water, en in Nederland en internationaal. De vissenplaatjes zijn afgewisseld met 48 fotoplaatjes van vishaken (zie het doosje bij de inleiding). De bijdrage van de co-auteur Piet Ooms beperkt zich tot de beschrijvingen van de kunstvliegen.

1. Baars

Lengte tot 40 cm. Verspreiding Noord- en Midden-europa tot in het zwak brakke kustwater.

Bewoont bij voorkeur heldere wateren. Komt ook op Texel voor, een eiland dat overigens zeer arm aan vissoorten is. In sommige polders blijft de baars tengevolge van overbevolking (zwarte concurrentiestrijd om beschikbare voedsel) klein van stuk en donker van kleur. Wordt dan reeds op een grootte van nog geen 20 cm. geslachtsrijp en plant zich voort. Deze kormvorm of dwergvorm wordt zwarte baars genoemd. Prachtige baarsstekken op IJsselmeer, Vinkeveense Plassen en op de Westeinder bij Aalsmeer.

UNTO07

auto's – speelgoed der mensheid . . . deel 1

Auto's, speelgoed der mensheid deel 1 Duitsland – Frankrijk – Italië. Door Peter de Graaf. United Tobacco Agencies Holland Branch. (september 1961)

56 pagina's met 96 sigarettenplaatjes om in te plakken.

Prijs: onbekend

Kenmerken

De vorm van dit album komt overeen met de vorige zes. Gekartonneerd kwartoalbum (33 x 22,2 cm papiermaat) gebonden met een geplastificeerde ijzeren spiraal. Op de achterzijde is alleen een Full Speed logo afgebeeld. Dit album heeft een titelblad met de eerste drie plaatjes op de achterkant, gevolgd door een pagina Ten geleide door Huub van Doorne, de grondlegger van DAF. De tekst begint op pagina 4 doorlopend tot pagina 47. Ondanks dat in dit album slechts het halve aantal plaatjes zitten is het aantal pagina's groter dan van de eerste autoalbums. De tekst beslaat daarvan opgeteld maar 19 volle pagina's. Dit is aangevuld met grote tekening van de DAF, de eerste Fiat e.a., een heel blad carrosserietypen, 3 volle pagina's autocartoons, 5 volle pagina's over skelters en de statistiek van personenauto's in Nederland in 1959 (de koppositie van Volkswagens is nu een gedeelde kop geworden met Opel en Ford met 17% elk). Net als in het vorige album wordt de tekst die in 3 kolommen is gezet afgewisseld met bladen met plaatjes en de beschrijvingen ernaast in 3 kolommen, maar nu zijn er ook plaatjes naast een tekstkolom gezet. De plaatjes zijn heldere scherpe foto's die na 5 oudere modellen allemaal modellen vanaf 1957 tot 1961 laten zien. Opmerkelijk is dat bij de eerste plaatjes in dit album het advies staat om de plaatjes precies langs de afbeelding uit te knippen. Dat advies had eerder gegeven mogen worden; het geeft inderdaad een fraaier beeld. De plaatjes voor dit album hebben op de achterkant alleen het nummer, de titel en het blokje tekst dat ook bij het plaatje in het album staat. De naam van de uitgever en van het album zijn niet vermeld.

De plaatjes zijn op de achterkant genummerd 1 – 96. De titel van het album is echter niet vermeld.

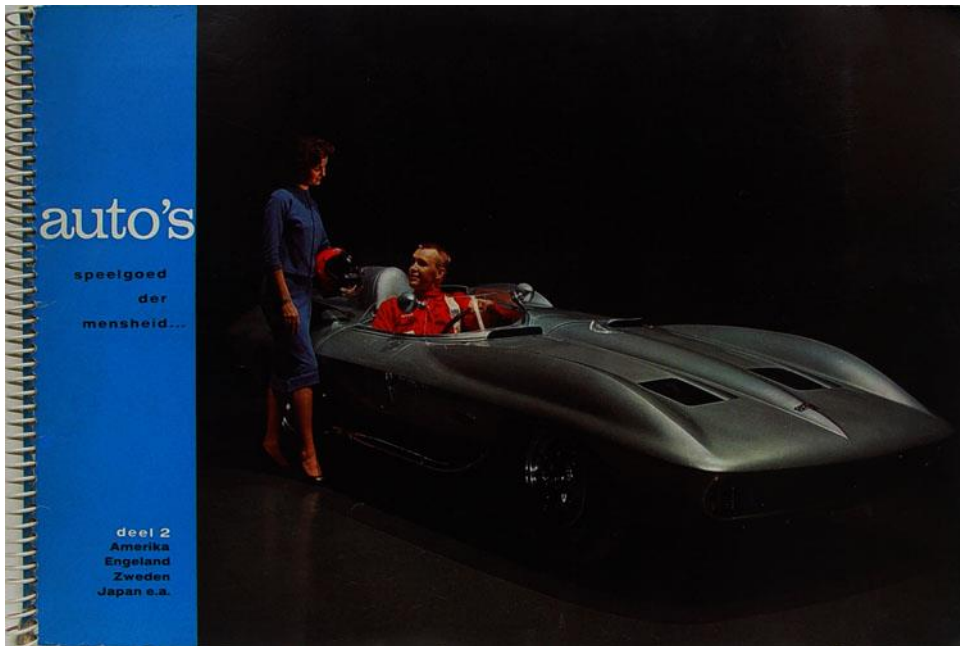
Inhoud

De Graaf begint met een algemene verhandeling van 5 volle pagina's over de ontwikkeling van de auto en het verkeer in het algemeen. Daarna volgen 3 hoofdstukken met de ontwikkeling van de automobiellindustrie in achtereenvolgens Italië, Frankrijk en Duitsland. De brede overzichten zijn vaak anekdotisch, maar geven daarnaast een wezenlijk inzicht in de geschiedenis zowel als de situatie van de techniek en de bedrijven in deze drie Europese landen. Typierend is de openingsalinea bij de paragraaf "De grote Italiaanse fabrieken":

In automobielkringen deed enkele jaren na de oorlog een grapje de ronde. Dat was in de jaren, dat de Volkswagen-fabrieken nog geen officiële eigenaar hadden en dat Renault in Frankrijk in bezit van de staat gekomen was. Men zei toen: In Duitsland behoort de grootste automobiefabriek aan niemand, in Frankrijk behoort de grootste autofabriek aan de Staat en in Italië behoort de Staat aan de grootste automobiefabriek.

De beroemde Citroën DS, bijgenaamd "het strijkijzer", die in technisch opzicht m.n. het gebruik van hydraulische en servotechniek zijn tijd ver vooruit was.

UNTO08

auto's – speelgoed der mensheid . . . deel 2

*Auto's speelgoed der mensheid . . . deel 2
Amerika – Engeland –
Zweden – Japan e.a. Door
G.P.Berk. United Tobacco
Agencies Holland Branch.
(1963?)*

50 pagina's met 96 sigaretten plaatjes om in te plakken.

Prijs: onbekend

Kenmerken

De vorm van dit album komt overeen met de vorige zeven.

Gekartonneerd kwartoalbum (33 x 22,5 cm papiermaat) gebonden met een geplastificeerde ijzeren spiraal. Op de achterzijde is alleen een Full Speed logo afgebeeld. Het toonzaaltafereel op de voorkant is een uitvergroting van plaatje 159, een experimentele Chevrolet Corvette.

Dit album heeft ook weer een titelblad met de eerste drie plaatjes op de achterkant, gevolgd door een pagina Ter introductie door de nieuwe auteur, die direct afstand neemt van de term "speelgoed". De tekst begint op pagina 4 doorlopend tot pagina 49, onderverdeeld in een aantal kortere hoofdstukken. Er is veel extra informatie met veel tekeningen toegevoegd, zoals een pagina over de Ford model T, vier pagina's MG en Jaguar, een pagina Morris, en een turbinemotor, en een uitsmijter die heden ten dage zeker nog zal aanspreken "Auto fiscaal nog steeds luxe". De opmaak met afwisselende tekst en plaatjesbladen / kolommen is hetzelfde als in deel 1.

De plaatjes zijn weer foto's van recente modellen tot 1962. Het zijn bijna volledig Amerikaanse en vooral Engelse modellen. Pas de laatste 5 plaatjes zijn van auto's uit Zweden en Japan. De teksten bij de plaatjes zijn uitgebreider dan in deel 1 en geven naast de technische informatie meer algemene over de modellen.

Ook deze plaatjes hebben op de achterkant alleen het nummer, de titel en het blok tekst dat ook bij het plaatje in het album staat. De naam van de uitgever en van het album zijn niet vermeld.

De plaatjes zijn op de achterkant doorgenummerd 97 – 192. De titel van het album is niet vermeld.

Inhoud

Wat de reden is geweest voor een andere auteur dan in het eerste deel is niet bekend, maar de keuze is een uitstekende. Berk is een verteller met een geweldige kennis. Hij verhaalt in korte hoofdstukken over de legendarische Henry Ford en het karakter en het succes van de Ford T, vervolgt met de turbine als mogelijke toekomst, dan wat er aan de introductie van een nieuw model voorafgaat aan de hand van het testcentrum van de Engelse auto-industrie, gevolgd door de fameuze Engelse sportwagens (MG, Jaguar, Lotus en Aston Martin), de vernieuwing in de Engelse auto-industrie aan de hand van BMC Morris, het technisch centrum van General Motors en tenslotte 2 pagina's over de Rolls Royce, 2 pagina's over de in opkomst zijnde Japanse auto-industrie en 2 pagina's over de groei van het automobilisme.

*Plaatje 106.
Een zeer Engels plaatje,
de Austin Healey 3000 (1962)
met bijpassende mansion.*

